

Aktualizace Politiky ochrany klimatu v České republice

Mgr. Jiří Jeřábek

Sekce ochrany klimatu

Odbor strategie dekarbonizace ekonomiky

jiri.jerabek@mzp.gov.cz

Ministerstvo životního prostředí

Strategický dokument

184 stran, zatím není schválená

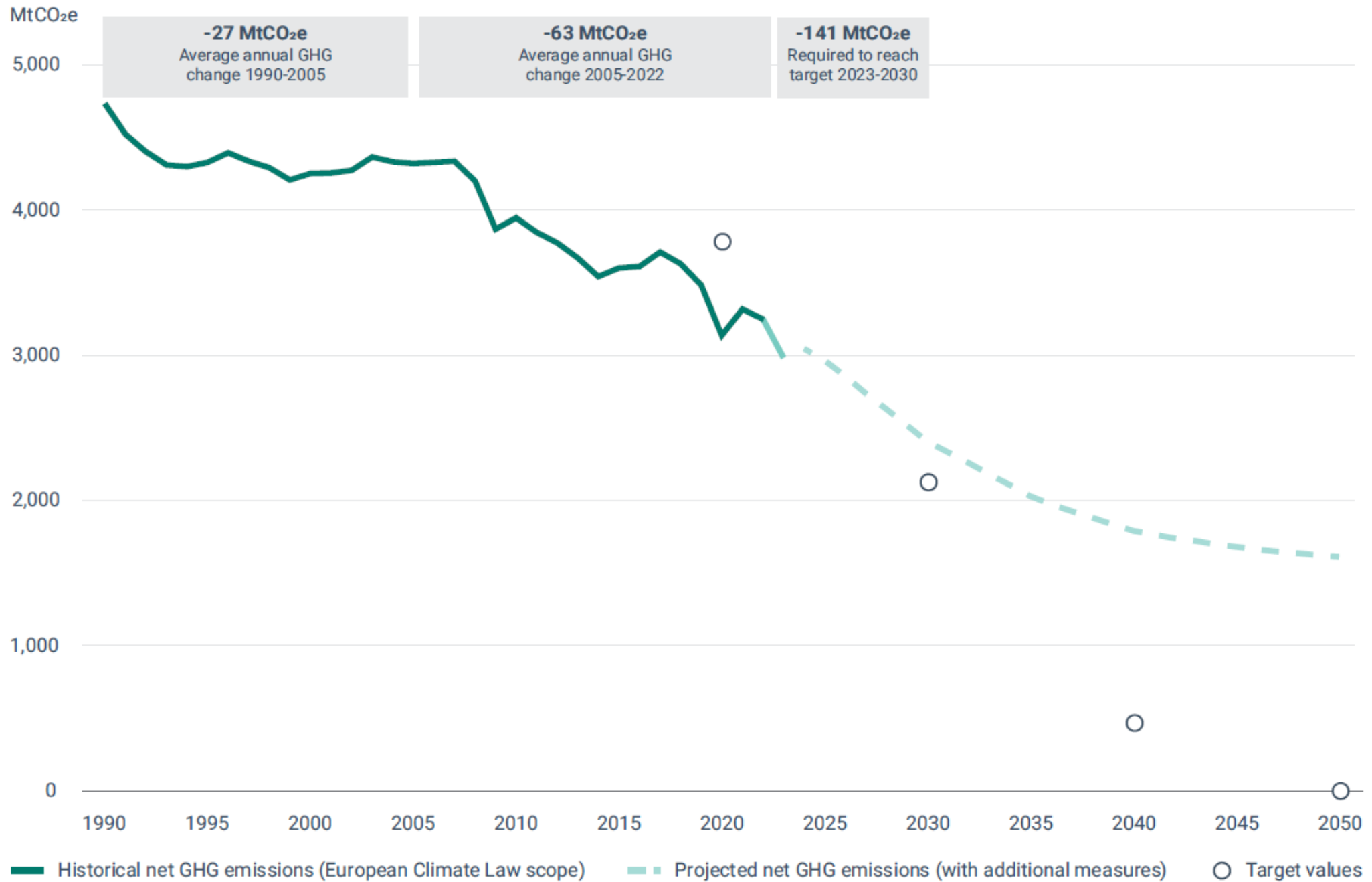
Politika ochrany klimatu v České republice

Návrh aktualizace pro období 2024 až 2050

Historie

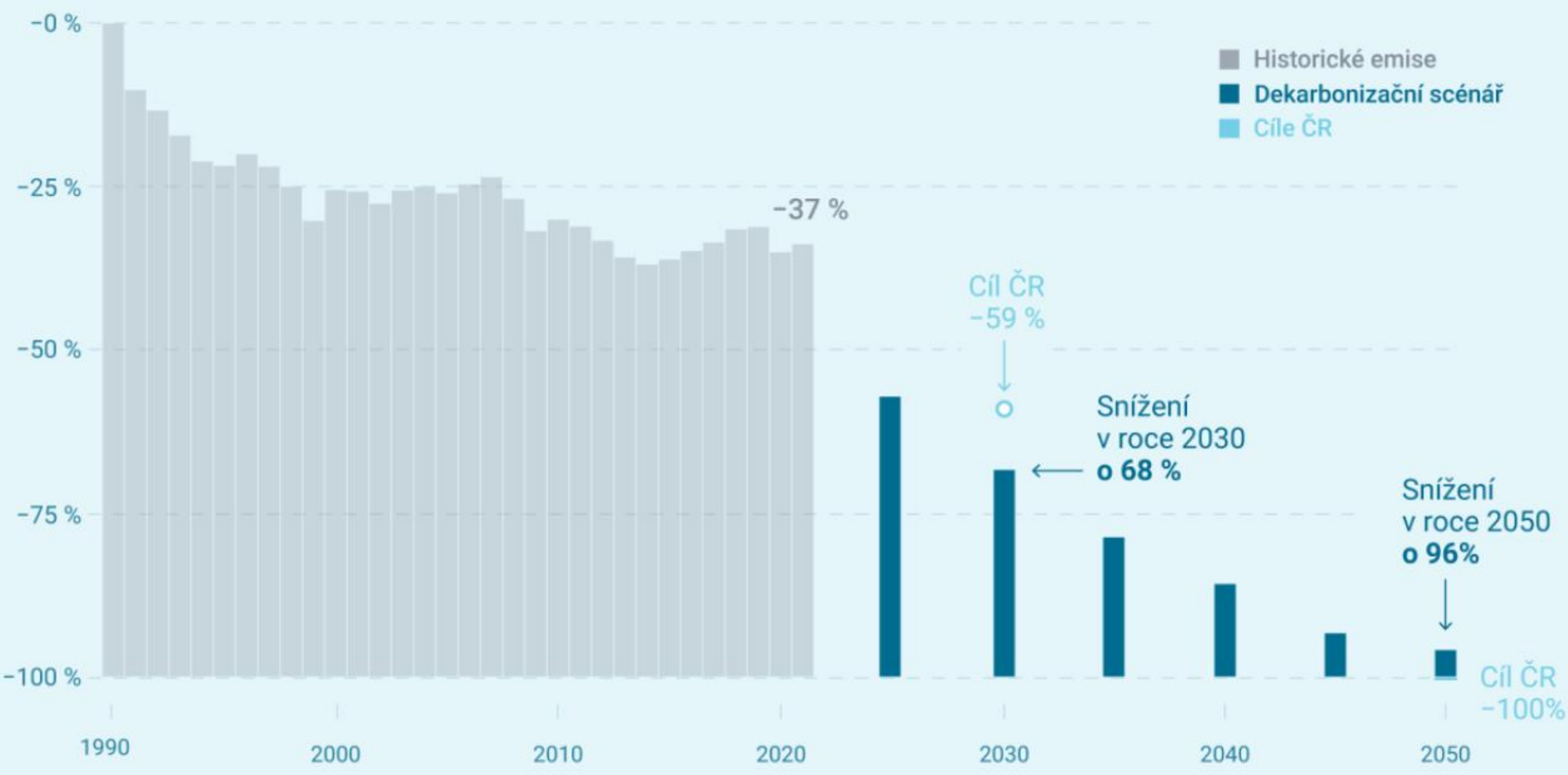
- ČR ratifikovala Kjótský protokol v r. 2001
- EU 2020 cíle domluveny 2008 (- 20 % oproti 1990, reálně se dosáhlo - 30%)
- Politika ochrany klimatu v r. 2008 (M. Bursík ministrem, ale spadla vláda)
- EU 2030 cíle v roce 2014 domluveny (- 40 %, ale v roce 2020 zvýšeny na - 55 %)
- Pařížská dohoda 2015
- Strategie přizpůsobení se změně klimatu 2017 (aktualizace 2021)
- Politika ochrany klimatu v r 2017 (oficiálně stále platná, ale zastaralá)
- EU 2050 cíle klimatická neutralita, schváleno v 2019

Figure 1.1 Total net GHG emissions in the EU (1990-2050)

Proces aktualizace POK

- Návrh - 2023
- Cíle vychází z modelového scénáře WAM (with additional measures) projektu SEEPIA (Centrum pro otázky životního prostředí, CUNI)
- Zásadní provázanost s aktualizací Státní energetické koncepce
- Hlavním předpokladem je splnění závazků vyplývajících z legislativy EU, především balíčku Fit for 55
- Cíl dosažení klimatické neutrality na úrovni ČR do roku 2050
- Veřejná konzultace: jaro 2023, Meziresortní připomínky: jaro 2024
- Předložení do vlády do června 2024, spolu s NEKP a SEK
- Na úrovni vlády stále žádný dokument neschválen..

zdroj dat: Národní inventarizační zpráva ČR, SEEPIA Dekarbonizační scénář (WAM)

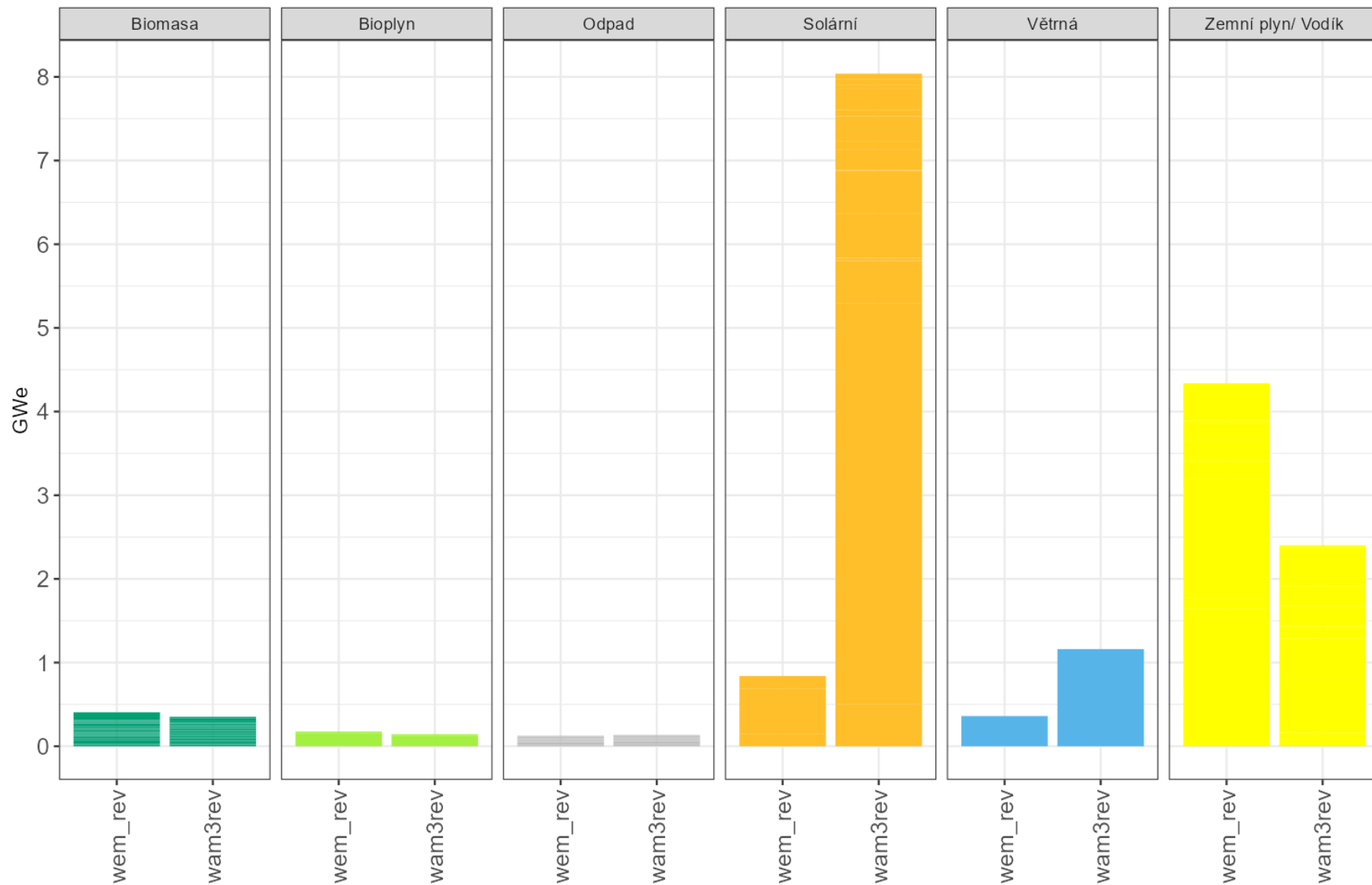
Cíle POK

- Cílem ČR do roku 2030 je snížit emise skleníkových plynů alespoň o 59 % ve srovnání s rokem 1990
- Modelový scénář WAM3 ukazuje možnost snížit do 2030 emise až o 62 %
- Do roku 2040 podle WAM3 pokles emisí o 83 % oproti 1990 ČR (33 Mt CO₂eq)
- Cílem do roku 2050 je dosáhnout klimatické neutrality na úrovni ČR (přibližně 5 % emisí z 1990 by se zachycovalo a ukládalo)
- Pro OZE a energetickou účinnost přejímá cíle aktualizace NKEP – přetrvává otázka navýšení cíle pro OZE z 30 na 33 %

ENERGETIKA DO 2030

- **Rychlá dekarbonizace elektroenergetiky a teplárenství**, odchod od těžby a spalování uhlí pro výrobu elektřiny a tepla do roku 2033
- Česko by mělo v tomto období přidat **minimálně 8 GW instalovaného výkonu solárních** (strop pro 2030 12,6 GW) **a 1,2 GW instalovaného výkonu větrných elektráren**
- Podpora **biometanu (vyčištěný bioplyn)**
- Zvýšení energetické účinnosti ve všech odvětvích a razantní snižování spotřeby energií **v sektoru budov**
- Snižování energetické a emisní náročnosti také v **sektoru dopravy**,
- Zjednodušení a zrychlení **povolovacích procesů** pro OZE (akcelerační zóny, zvýšení limitu pro stavební povolení či potřebu licence, památková ochrana)
- Podpora agregace **flexibility a akumulace**, rozvoj a modernizace distribuční soustavy
- Další rozvoj a podpora **komunitní energetiky** a sdílení

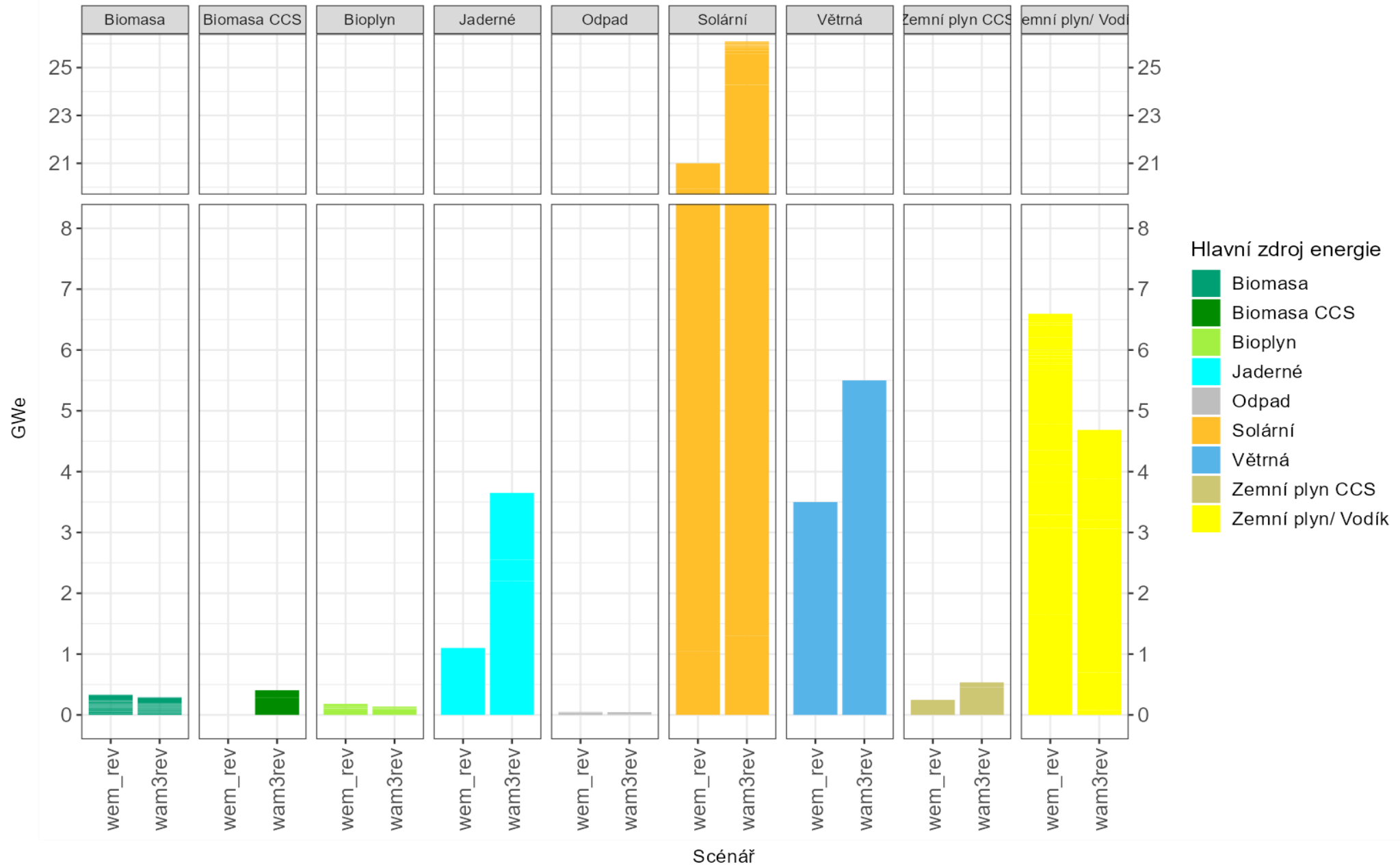
INSTALOVANÉ KAPACITY VÝROBY ELEKTŘINY NOVÝCH ZDROJŮ v 2030

Hlavní zdroj energie

- Biomasa
- Odpad
- Větrná
- Bioplyn
- Solární
- Zemní plyn/ Vodík

INSTALOVANÉ KAPACITY VÝROBY ELEKTŘINY NOVÝCH ZDROJŮ v 2050

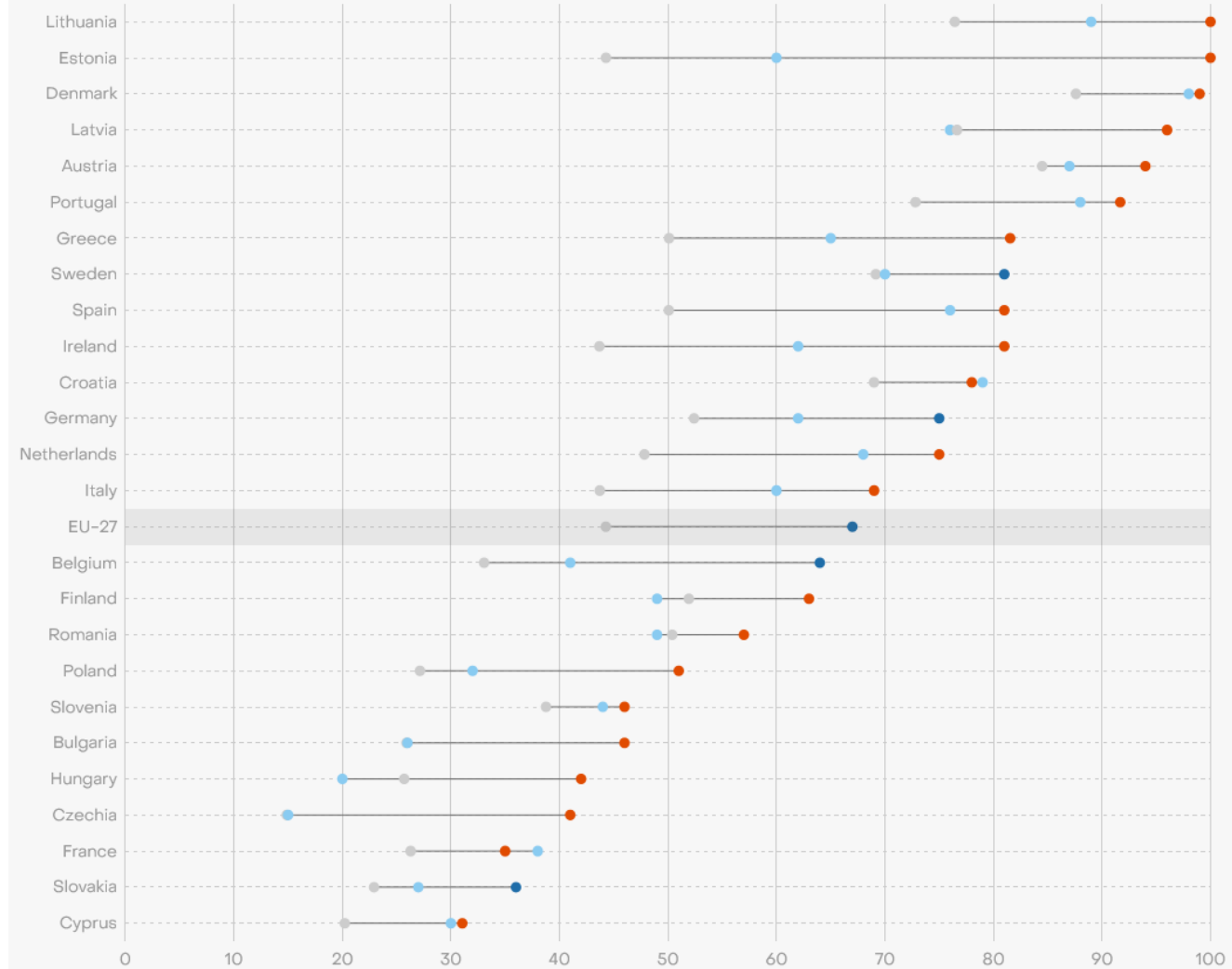

What are the key power sector targets for EU countries in the latest NECPs?

Current and 2030 planned shares of electricity generation and electrification of final energy demand

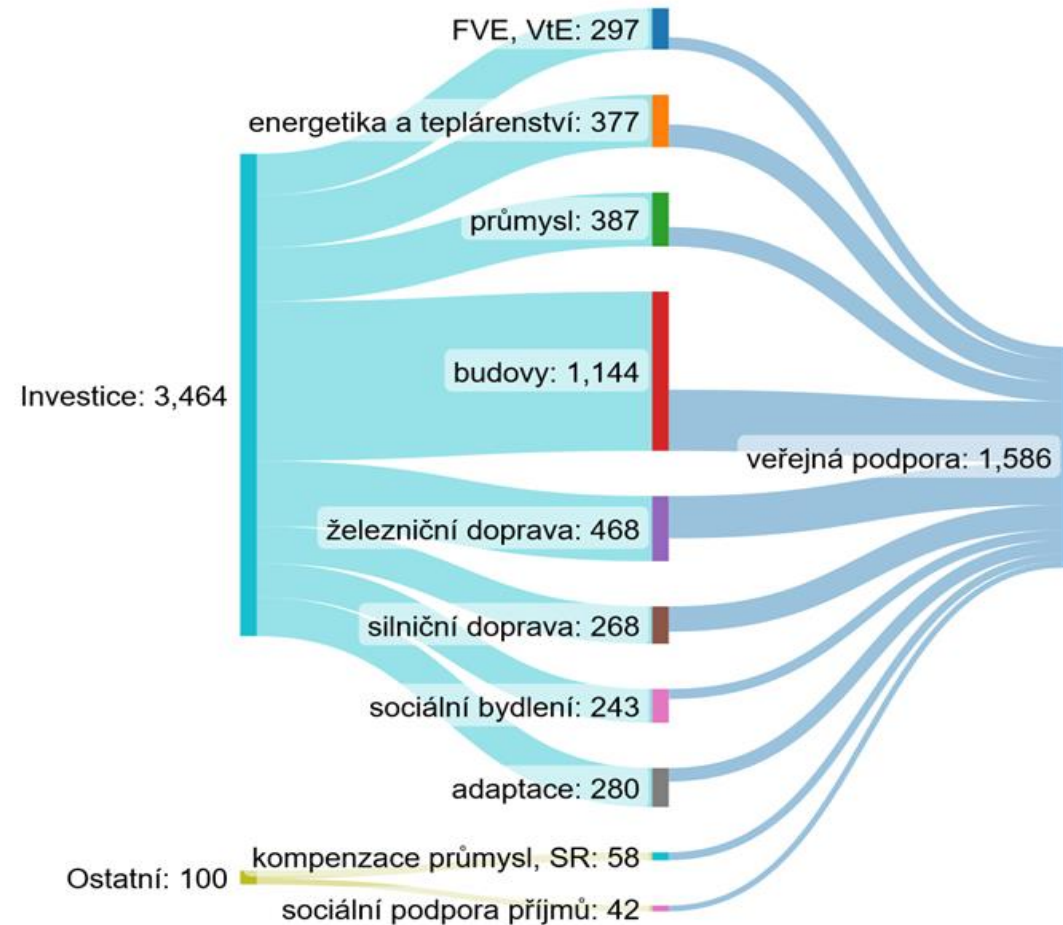
Renewables share of generation (%)

● Latest ● NECP 2019 ● Effective target ● Latest NECP target

Source: Ember research; Annual electricity data, Ember, European Commission, Eurostat, [Download the data](#) · 'Effective targets' refer to latest national policy announcements or the results of modelling by Ember or trusted sources. 'Clean' includes renewables, nuclear and abated fossil fuels. 'Electrification of FED' refers to electricity demand as a share of total energy demand.

Očekávané investice

Vybraná opatření I.

- EU ETS 2
- Klimatický sociální fond
- Komunikační kampaň
- Zlepšené energetické poradenství
- Podpora vědy a výzkumu
- Akcelerační zóny pro OZE (zvl. vítr, vč. možnosti stavět v lesích)
- Fotovoltaika (např. zmírnění památkové ochrany, plovoucí, na budovách)
- Finanční podpora OZE
- Podpora využívání geotermálního a odpadního tepla
- Rozvoj elektromobility

Vybraná opatření II.

- Rozvoj vodíku
- Rozvoj jaderné energetiky
- Strategie zachycování a ukládání uhlíku (draft strategie je připraven)
- Rozvoj výroby a využití biometanu (draft strategie připraven)
- Celá řada opatření na podporu transformace sektoru budov (většina vychází z evropské legislativy)
- Opatření pro transformaci sektoru dopravy
- Opatření na hospodaření v krajině
- Opatření pro oblast odpadového hospodářství

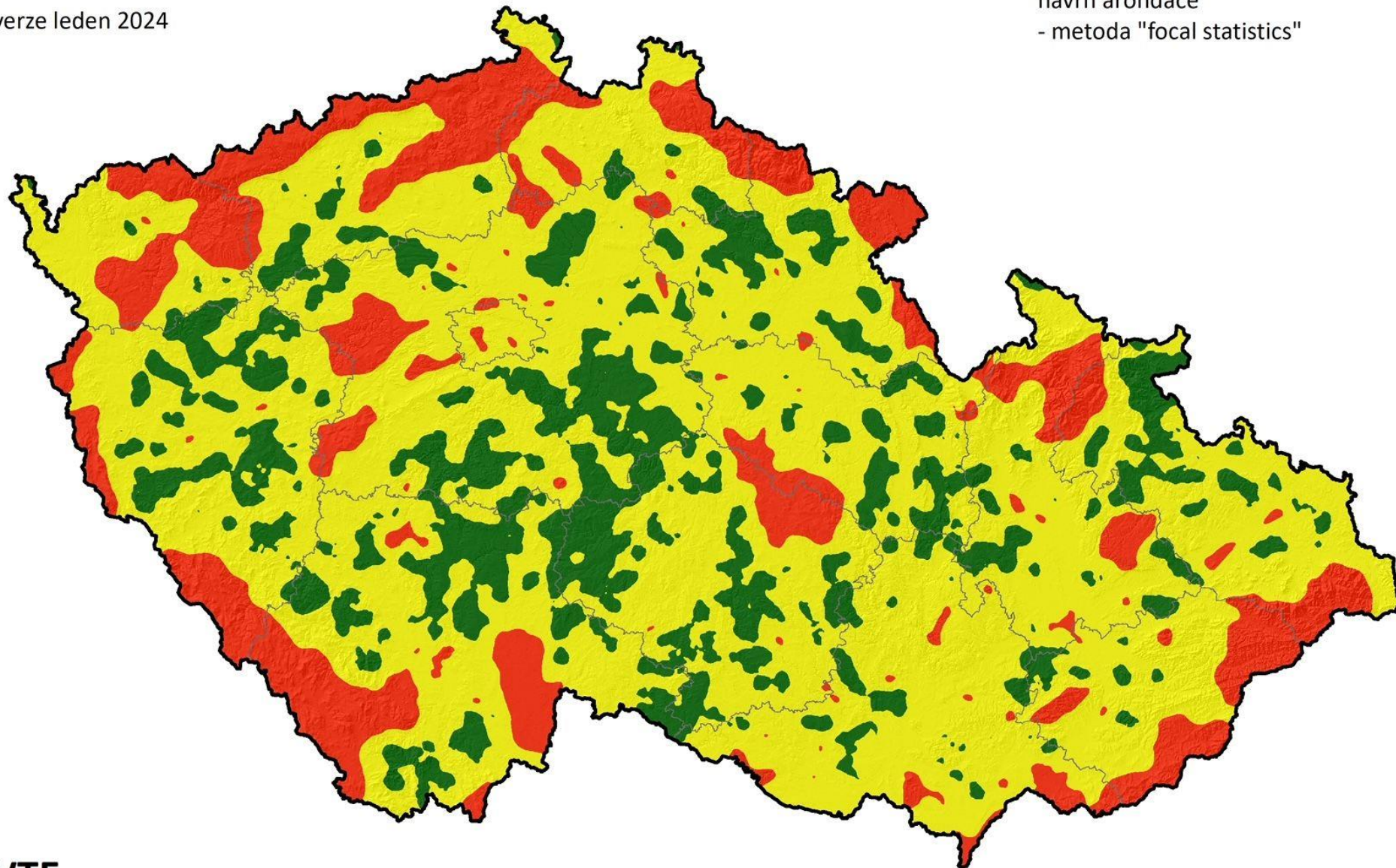
AKCELERAČNÍ ZÓNY

verze leden 2024

Legenda

návrh arondace

- metoda "focal statistics"

VTE

Děkuji za pozornost

Ministerstvo životního prostředí

@mzpcr

@ministerstvo_zp

Ministerstvo životního prostředí

@ministerstvozivotnihoprostredi

Záložní snímky

Energetika

B.1	Zajištění rozvoje OZE dle aktualizovaného NKEP do 2030 a dále do 2050
B.2	Výstavba a provoz OZE jako převažující veřejný zájem
B.3	Zajištění maximální přípustné délky povolovacích procesů OZE a související infrastrukturu a zjednodušení povolování (vč. EIA, ÚP, JES)
B.4	Mapování a vytyčení oblastí pro akcelerační zóny
B.5	Komplexní pravidla pro komunitní energetiku
B.7	Připojování výroben z OZE v oblastech s omezenou kapacitou sítě (podpora investic do distribuční soustavy)
B.8	Pravidla pro plovoucí fotovoltaiku
B.9	Metodika pro povolování OZE a energeticky úsporné renovace z hlediska památkové ochrany
B.10	Rozvoj větrné energetiky v hospodářských lesích
B.11	Součtové a fázové měření
B.12	Průběžná aktualizace strategie pro transformaci teplárenství ČR, včetně přijetí komplexní strategie pro využití odpadního a geotermálního tepla

Průmysl

- C.1 Hospodářská strategie ČR**
- C.2 Národní platforma pro dekarbonizaci průmyslu**
- C.3 Národní strategie v oblasti zachytávání CO₂ (CCUS)**
- C.4 Bilaterální dohody ohledně dekarbonizační infrastruktury**
- C.5 Využívat výnosy z EU ETS na dekarbonizaci průmyslu**
- C.6 Zvážit zavedení Carbon Contracts for Difference (CCfD)**
- C.7 Investiční podpora opatření na snížení emisí a úsporná opatření v průmyslu**
- C.8 Výhodné úvěry pro úsporná opatření**
- C.9 Vytvořit metodiku pro výpočet úspory emisí a energie pro investiční projekty v průmyslu, včetně jejich nákladové efektivity**
- C.10 Dotace na poradenství a odbornou podpora pro projekty úspory energií v průmyslu**
- C.11 Podpora přechodu na oběhové hospodářství**
- C.12 Aktualizovat vodíkovou strategii ČR**
- C.13 Zjednodušení povolovacích procesů a odstranění bariér v oblasti CCUS**
- C.14 Rozvoj CCUS infrastruktury**

Budovy

D.1	Podpora snižování spotřeby ve všech typech budov a využívání místních obnovitelných zdrojů energie ve všech typech budov
D.2	Podpora širšího využití metody EPC ve veřejném sektoru
D.3	Analýza daňového zvýhodnění energeticky úsporných staveb
D.4	Příkladná role státu v oblasti energeticky úsporných budov
D.5	Požadavky na minimální energetické standardy renovací budov a novostaveb
D.6	Metodika pro povolování OZE a energeticky úsporné renovace z hlediska památkové ochrany
D.7	Jednotná metodika pro hodnocení uhlíkové stopy budov v jejich životním cyklu
D.8	Konsolidace datové základny v oblasti budov
D.9	Podpora poradenství a kvalitní projektové přípravy
D.10	Podpora výzkumu, vývoje a inovací a vzdělávání na všech úrovních v oblasti úsporného stavebnictví
D.11	Zamezení přehřívání a chlazení budov
D.12	Zajištění hygienické koncentrace CO₂ a větrání budov
D.13	Adaptační opatření v budovách

Doprava

- E.1 Podpora nákupu vozidel s alternativním pohonem pro veřejný a komerční sektor (včetně nákladní i osobní elektromobility)**
- E.2 Výkonové zpoplatnění nákladní dopravy – zvýhodnění bezemisních a nízkoemisních nákladních aut**
- E.3 Rozvoj železniční infrastruktury a podpora nákupu bezemisních drážních vozidel**
- E.4 Rozvoj dalších druhů hromadné dopravy**
- E.5 Rozvoj dobíjecí infrastruktury a sítě čerpacích stanic na obnovitelný vodík**
- E.6 Rozvoj cyklistické infrastruktury**
- E.7 Rozvoj kapacity státní správy modelovat dopady investic do dopravní infrastruktury s ohledem na dekarbonizaci**
- E.8 Preference městské hromadné dopravy na úkor individuální automobilové dopravy ve městech**
- E.9 Rozvíjet vhodné uspořádání krajiny a sídel**

Hospodaření v krajině

F.1	Změna praxe v aplikaci dusíkatých hnojiv pro snížení emisí N ₂ O
F.2	Sběr dat pro přesnější vyhodnocování emisí skleníkových plynů ze zemědělství
F.3	Podpora ekologického zemědělství
F.4	Podpora technologií precizního zemědělství
F.5	Podpora zakládání a managementu krajinných prvků zvyšujících heterogenitu zemědělské krajiny
F.6	Ochrana lesů před škodami způsobenými zvěří
F.7	Podpora přirozené obnovy lesů a zvyšování jejich odolnosti
F.8	Ochrana lesní půdy a podpora její schopnosti ukládat uhlík
F.9	Zadání pro Lesy ČR usilovat při hospodaření o rovnováhu mezi ekosystémovými službami
F.10	Zvýšit využívání dřeva ve výrobcích s dlouhým životním cyklem, zejména ve stavebnictví
F.11	Odložení těžby ve starých nebo obzvláště cenných lesích (proforestace)
F.12	Zvýšení rozlohy lesů ponechaných samovolnému vývoji
F.13	Podpora pro dvojí využití půdy (agrolesnictví, agrovoltaika)

Odpadové hospodářství

G.1	Zvýšení poplatků ze skládkování odpadu a využití části výnosů na modernizaci odpadového hospodářství
G.2	Zvýšení úrovně recyklace komunálního odpadu
G.3	Snížení množství komunálního odpadu ukládaného na skládky
G.4	Navýšení inspekčních kapacit pro kontrolu skládek
G.5	Snížení emisí metanu snížením množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky
G.6	Navýšení kapacity odpadových bioplynových stanic
G.7	Podpora instalací pro akumulaci bioplynu v zemědělských bioplynových stanicích

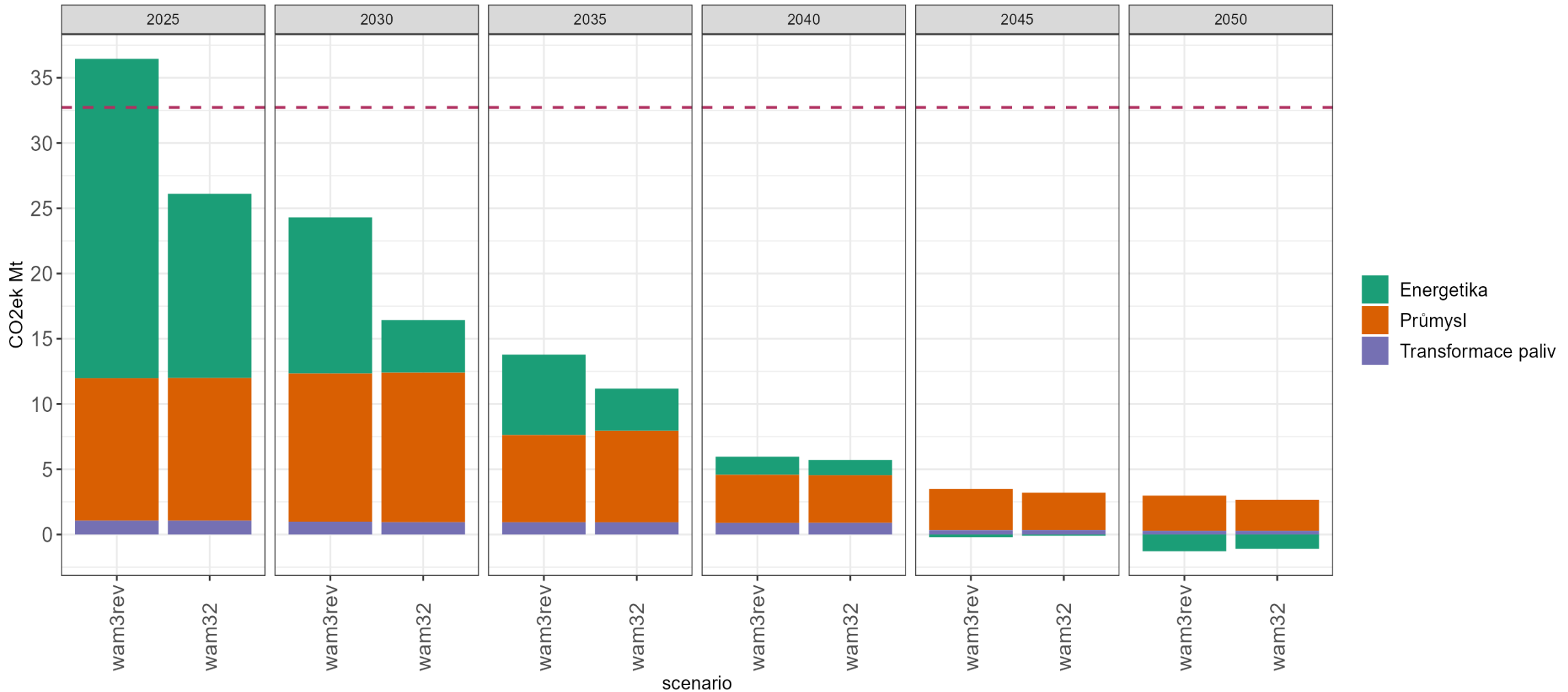
Průřezová opatření

A.1	Dokončení transpozice novelizované směrnice o EU ETS do českého právního řádu
A.2	Připravit Sociální klimatický plán, a tedy vhodně nastavit Sociální klimatický fond
A.3	Z výnosů emisních povolenek alokovat minimálně 0,5 % ročně na pomoc nejchudším a nejvíce zranitelným rozvojovým zemím
A.4	Veřejně dostupná platforma pro prověřování investic z hlediska klimatického dopadu (climate proofing)
A.5	Implementace zásady významně nepoškozovat životní prostředí (DNSH) a prověřování infrastruktury z hlediska klimatického dopadu při poskytování veřejné podpory
A.6	Implementace ochrany klimatu v rámci veřejného zadávání (minimální standardy odpovědného veřejného zadávání)
A.7	Zahrnutí ochrany klimatu do stavebního řízení a posuzování vlivů na životní prostředí (EIA, SEA)
A.8	Analýza daňového systému v kontextu přechodu ekonomiky na nízkouhlíkové hospodářství a sociálních dopadů tranzice

Emise EU ETS 1

EMISE GHG Z ETS1

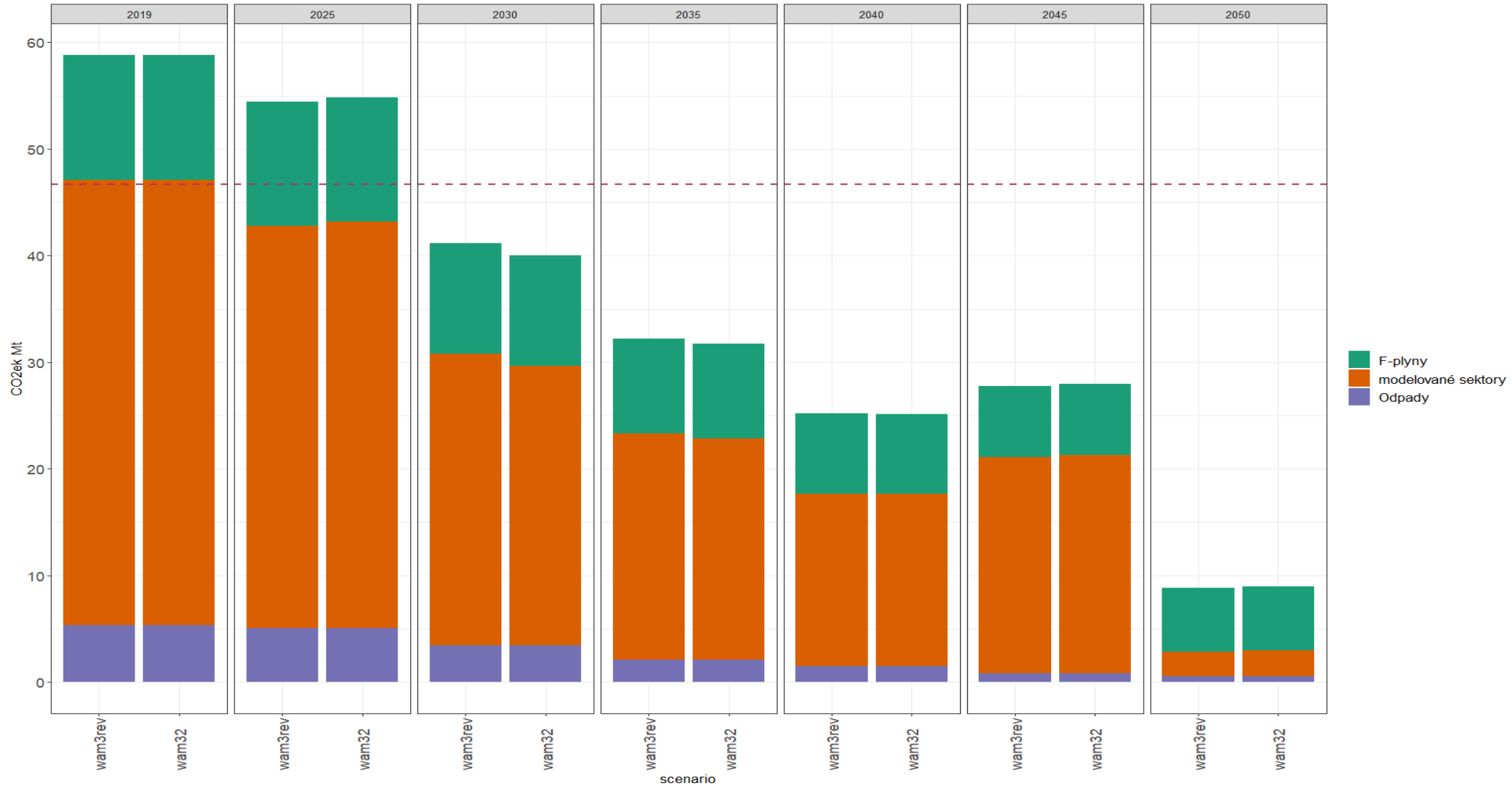
(s vyznačeným cílem 62% snížení emisí do 2030)

Emise ESR

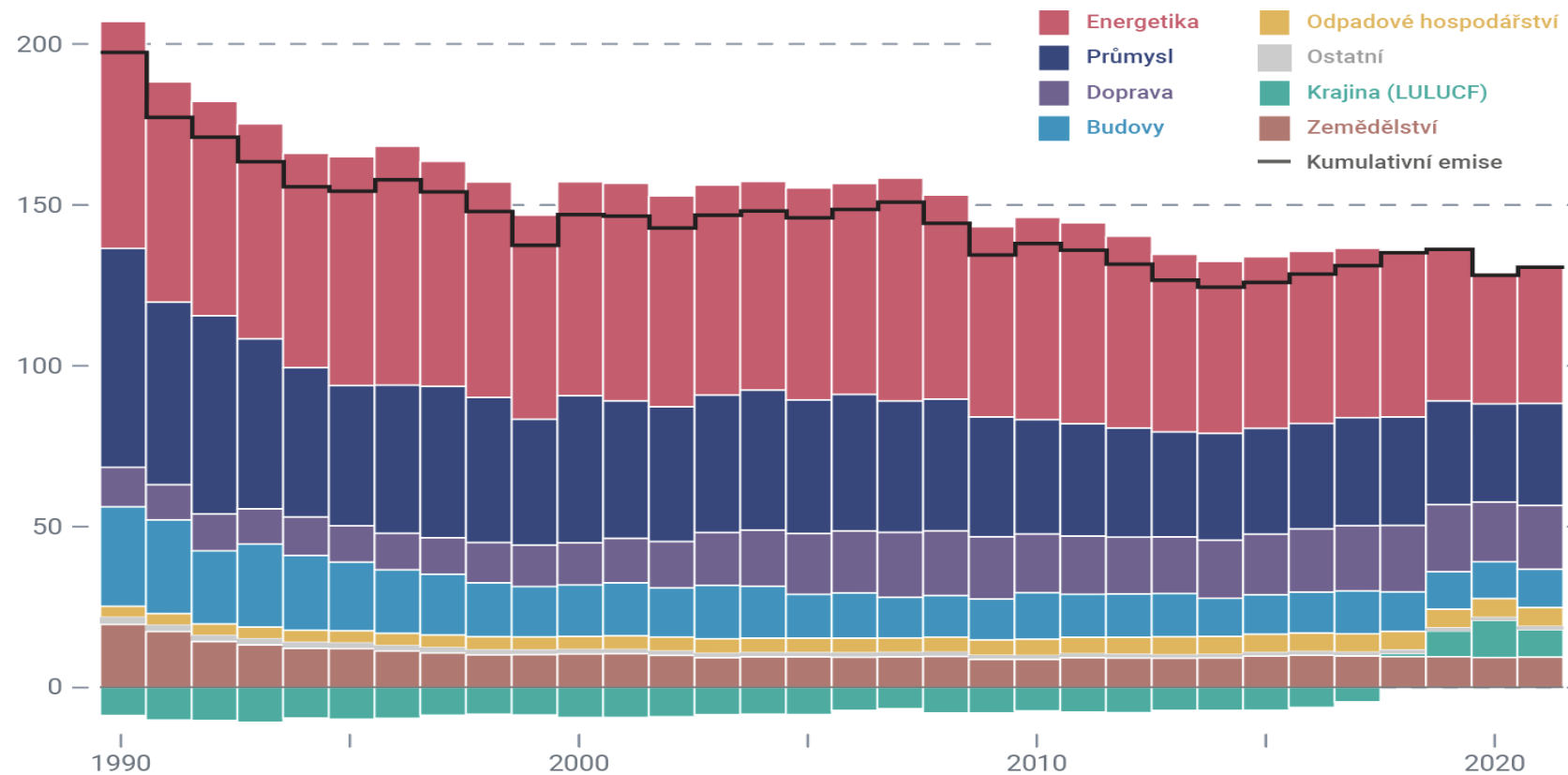
EMISE GHG z ESR sektorů

(s vyznačeným cílem 26% snížení emisí do 2030)

Emise GHG v ČR

- Do roku 2022 se emise GHG snížily o 41,5 % bez LULUCF (lesnictví a využití půdy) a 37,1 % včetně LULUCF
- Zásadním problémem jsou emise ze sektoru LULUCF, které však v roce 2022 klesly o polovinu na cca 3 Mt CO₂eq

zdroj dat: Národní inventarizační zpráva ČR